

9. Heterogenní a homogenní skupiny

- ▶ *„Za věkově smíšenou třídu považujeme takovou třídu, v níž jsou zařazeny děti všech věkových skupin, tj. od tří do šesti let (respektive od dvou do sedmi let). Třídy složené např. z dětí tří - až pětiletých, nebo čtyř - až šestiletých a podobné chápeme pouze jako částečně smíšené; nesplňují podmínky, pro které je jejich zřizování doporučováno.“*

HAVLÍNOVÁ, 2008, s. 42

- ▶ *„Věkově smíšené třídy lépe zrcadlí společnost jako takovou a děti se v ní, jako v obecněji pojaté společnosti, mohou mnohostranněji rozvíjet.“*

KOŽÁTKOVÁ, 2005, s. 163

- ▶ „Každé dítě by mělo mít v předškolním věku příležitost ke styku s druhými dětmi, ať už v institucionální podobě ve školce, nebo jinak. Jen v jejich společnosti se učí způsobům chování, které budou později tolik důležité. Ve styku s dospělými se nemůže učit pomáhat slabším, nenaučí se někdy druhé vést a jindy se jim podřídit, soupeřit se stejně schopnými, spolupracovat na stejné úrovni a řešit kompromisem mnohé vznikající konflikty.“

LANGMEIER, 2006, s. 100

Homogenní skupiny

- ▶ *„Třída, do níž jsou žáci zařazováni na základě určitého společenského kritéria výběru, zpravidla podle schopností, inteligenční úrovně, učebního tempa nebo učebních výsledků (prospěchu) - diferenciacce podle schopností.“*

PRŮCHA, 2009, s. 74

- ▶ *„Více než dvacet dětí stejného věku často produkuje a násobí věkově specifické chování charakterizující určitou vývojovou etapu.“*
KOŤÁTKOVÁ, 2005, s. 165

- ▶ Ve třídě s nejmladšími dětmi dochází k intenzivním projevům, které patří k tomuto věku, což ve větším množství zatěžuje děti i učitelku. Nepříznivě působí také nedostatečně vyvinuté sebeobslužné dovednosti dětí, jako je oblékání, hygiena a stolování, to ubírá čas, který může být vynaložen efektivněji a přínosněji.

- ▶ Velký počet starších dětí ve skupině může vyvolat soutěživost až soupeřivost a zlehčování způsobů hry, některé děti se mohou nudit.

Výhody heterogenních skupin

- ▶ **přirozené zapojení nováčka do skupiny při jeho adaptaci**

= dochází k setkávání kamarádů, sourozenců, příbuzných - dítě vchází do kolektivu, kde nachází oporu v dětech, které zná, to mu dodává jistotu a pomáhá se adaptovat,

- ▶ **vzájemné učení dětí** - starší děti hledají způsob, jak mladším něco sdělit, vysvětlit a k tomu účelu hledají vhodná slova, opakují informací s různými obměnami, aby ji mladší dítě snáze pochopilo. **Vysvětlování má pro ně význam aktivního myšlenkového zpřesňování**

- ▶ **smysluplnějšímu rozvoji aktivit nejmladších dětí,** protože starší jsou jim inspirací mnohem více než pedagog, a to zvláště pro děti, které nemají sourozence je zde možnost získat sociální zkušenosti a zážitky, protože jsou v mateřské škole schopni nalézt své postavení v náhradní skupině „sourozenců“.

Nevýhody

- ▶ přetížení nebo naopak nevytížení děti, přílišné spoléhání na pomoc ostatních, zneužívání postavení starších